МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МОН

проспект Берестейський, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21
E-mail: mon@mon.gov.ua, сайт: www.mon.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 38621185

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Одеська обласна організація
Профспілки працівників освіти і
науки України
odeskaoopponu@gmail.com

Про розгляд звернення

Міністерство освіти і науки України на виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України Тетяни Бережної від 30 жовтня 2026 р. № 41754/1/1-26 до звернення народного депутата України Олексія Гончаренка від 29 жовтня 2026 р. № 338д9/15-2026/258206 спільно з Міністерством фінансів України розглянуло звернення Одеської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України від 27 жовтня 2026 р. щодо забезпечення єдиних умов оплати праці педагогічних працівників закладів освіти незалежно від джерела фінансування закладів освіти та перегляду базової величини, яка використовується для розрахунку посадових окладів, і повідомляє.

З метою поетапної реалізації положень частини другої статті 61 Закону України «Про освіту» постановою Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2026 р. № 1078 «Про умови оплати праці педагогічних і науково-педагогічних працівників» (далі – постанова № 1078) встановлено нові умови оплати праці педагогічних і науково-педагогічних працівників з 1 вересня 2026 р., що передбачають підвищення їх оплати праці орієнтовно на 20 відсотків порівняно з січнем поточного року. Постановою № 1078 передбачено вихід з Єдиної тарифної сітки та затвердження нових схем посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних і науково-педагогічних працівників для забезпечення розміру посадового окладу педагогічного працівника найнижчої категорії у розмірі 1,6 мінімальної заробітної плати, науково-педагогічного працівника – двох мінімальних заробітних плат.

Відповідно до постанови № 1078 розмір посадового окладу (ставки заробітної плати) педагогічних і науково-педагогічних працівників з 1 вересня 2026 р. розраховується шляхом множення базової величини 28 885 гривень на відповідний коефіцієнт.

МОН № 1/24255-26 від 05.11.2026

Підписав(-ла): Софієнко Анастасія Петрівна
Сертифікат: 04AF212836405D990400000D010280038EAF400
Дійсний: з 11.08.2026 13:21:25 по 11.08.2028 13:21:25

Ураховуючи спроможності державного і місцевих бюджетів нові умови оплати праці з 1 вересня 2026 р.:

застосовуються в обов'язковому порядку у закладах загальної середньої освіти (у тому числі спеціалізованої), інклюзивно-ресурсних центрах, закладах професійної, фахової передвищої, вищої освіти та інших закладах та установах, що фінансуються з державного бюджету (підпункт 3 пункту 2 постанови № 1078);

рекомендовано обласним, Київській міській державним адміністраціям (військовим адміністраціям) та органам місцевого самоврядування застосовувати у закладах професійної, фахової передвищої, дошкільної, позашкільної освіти та інших закладах та установах, що фінансуються з місцевих бюджетів (пункт 3 постанови № 1078).

У закладах та установах, що фінансуються з місцевих бюджетів, щодо яких органом місцевого самоврядування не прийнято рішення про перехід на нові умови оплати праці, педагогічним працівникам нараховується заробітна плата (посадові оклади) за тарифними розрядами Єдиної тарифної сітки, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» з урахуванням підвищення посадових окладів на 40 відсотків відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2025 р. № 1749, а також інших підвищень, надбавок і доплат, на які мають право педагогічні працівники.

Для забезпечення виплати заробітної плати за новими умовами педагогічним працівникам у закладах загальної середньої освіти комунальної форми власності та інших, на які спрямовуються кошти освітньої субвенції відповідно до статті 103^2 Бюджетного кодексу України, постановою Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2026 р. № 1077 «Деякі питання розподілу освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на 2026 рік» здійснено розподіл освітньої субвенції обсягом майже *58 млрд гривень* для обласних бюджетів та бюджетів територіальних громад на вересень – грудень 2026 року.

Згідно зі статтею 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» організацію матеріально-технічного та фінансового забезпечення закладів освіти, які належать територіальним громадам або передані їм, віднесено до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів відповідних рад. Відповідно до статей 89, 90 Бюджетного кодексу України видатки на освіту, у тому числі й виплата заробітної плати педагогічним працівникам у закладах освіти, здійснюються з обласного бюджету та бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад.

Задля підвищення рівня оплати праці всіх педагогічних працівників закладів освіти незалежно від типу і форми власності, МОН листом від 30.09.2026 № 1/21225-26 звернулося до обласних, Київської міської державних (військових)

адміністрацій та органів місцевого самоврядування з проханням ухвалити рішення про перехід закладів та установ, які утримуються з відповідного місцевого бюджету, *не пізніше 1 січня 2027 р. і передбачити відповідні кошти у місцевих бюджетах на 2027 рік.*

За оперативною інформацією, наданою Одеською обласною державною адміністрацією та територіальними громадами Одеської області, з 1 вересня 2026 р. заробітна плата за новими умовами, встановленими постановою № 1078, виплачена педагогічним працівникам у закладах загальної середньої освіти (включно із педагогічними працівниками структурних підрозділів), яким з державного бюджету спрямовуються кошти освітньої субвенції. У закладах освіти, що фінансуються з місцевого бюджету, перехід на нові умови за постановою № 1078 планується з 1 січня 2027 року (з нового бюджетного року).

Питання перегляду базової величини, яка використовується для розрахунку посадових окладів відповідно до постанови № 1078 буде розглядатися Урядом з урахуванням фінансових можливостей бюджетів усіх рівнів враховуючи економічну ситуацію в країні.

Щодо виділення субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здобуття дітьми дошкільної освіти, зокрема на підвищення посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічним працівникам, зазначаємо, що відповідно до частини четвертої статті 37 Закону України «Про дошкільну освіту» засновник закладу дошкільної освіти зобов'язаний забезпечити утримання заснованого ним закладу дошкільної освіти на рівні, необхідному для виконання вимог державного стандарту, ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти, санітарного регламенту, вимог інших актів законодавства у сферах громадського здоров'я, цивільного захисту, пожежної безпеки, праці, зокрема оплати та охорони праці.

Статтею 50 Закону України «Про дошкільну освіту» встановлено, що фінансування системи дошкільної освіти здійснюється відповідно до Бюджетного кодексу України, Закону України «Про освіту», цього Закону, закону про Державний бюджет України на відповідний рік, інших нормативно-правових актів та у порядку, визначеному законодавством.

Міністерство фінансів України зауважує, що відповідно до статей 7, 86 Бюджетного кодексу України розподіл видатків між державним та місцевими бюджетами ґрунтується, зокрема, на принципі субсидіарності, відповідно до якого розподіл видів видатків між державним бюджетом та місцевими бюджетами ґрунтується на необхідності максимально можливого наближення надання публічних послуг до їх безпосереднього споживача.

Реформа міжбюджетних відносин у напряму децентралізації фінансових ресурсів має забезпечувати упорядкування міжбюджетних відносин, підвищення рівня фінансової забезпеченості та фінансової незалежності місцевих бюджетів, що, зі свого боку, передбачає підвищення ролі та відповідальності місцевих органів влади за ефективне управління ресурсами місцевих бюджетів. Отже, рівень фінансового забезпечення місцевих бюджетів в умовах бюджетної

децентралізації насамперед залежить від роботи місцевих органів влади в частині вжиття ними дієвих заходів та пошуку оптимальних інструментів і механізмів комплексного вирішення проблем наповнення місцевих бюджетів, а також рішень щодо ефективності використання наявних коштів, оскільки категорія потреби має узгоджуватися з можливістю дохідної частини бюджету.

Враховуючи зазначене, питання фінансування закладів освіти, у тому числі й виплата заробітної плати працівникам, має здійснюватися органами місцевого самоврядування з урахуванням вимог чинного законодавства за рахунок коштів місцевих бюджетів, вказаних коштів та інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Також Міністерство фінансів України наголошує, що планування мережі закладів освіти та обсягів її фінансування має здійснюватися з урахуванням не лише поточної чисельності учнів, а й прогнозованої динаміки контингенту, демографічної та міграційної ситуації, особливостей організації освітнього процесу на відповідних територіях та реальної потреби населення в освітніх послугах.

Сучасна демографічна ситуація в Україні характеризується стійкими негативними тенденціями, зокрема зниженням народжуваності, скороченням чисельності дитячого та працездатного населення, старінням населення, а також значними міграційними переміщеннями, зумовленими воєнними та соціально-економічними чинниками. Недостатнє врахування демографічних змін у плануванні мережі та обсягів її фінансування може призводити до збереження надлишкових потужностей закладів освіти, зростання питомих видатків на одного учня та неефективного використання інфраструктури закладів освіти.

Постановою № 1078 обласним, Київській міській державним адміністраціям (військовим адміністраціям) та органам місцевого самоврядування рекомендовано розробити та реалізувати комплекс заходів щодо оптимізації мережі закладів освіти, підвищення ефективності їх діяльності, раціонального використання чисельності працівників та спрямування коштів, що можуть бути вивільнені в результаті виконання таких заходів, на підвищення рівня оплати праці працівників сфери освіти.

Заступник Міністра **Анастасія СОФІЄНКО**

Дюбченко Валентина 4814778